Щаслива та людина, яка протягом свого життєвого шляху зустрічає справжніх учителів, керівників і наставників. Ними можуть бути батько, мати, старший брат, перший шкільний учитель та інші люди, яким не байдужа твоя доля. Тоді ти надійно захищений аурою позитивних зарядів, які передаються тобі і вселяють сили, надію й упевненість у завтрашньому дні.

Доля. «Нашу долю визначає наш вибір, а не наша удача» (на жаль, автор невідомий).

Після закінчення школи на сімейній раді вирішили, що я маю вступати до машинобудівного інституту.

Вибір спеціальності — завжди тяжке і складне завдання. Важко передбачати, як усе далі складеться. Але я був переконаний: якщо любиш навчатися, доля тобі допоможе знайти свою справу. Так сталося й зі мною.

Мене привела в інститут мама. Перед входом у перший корпус біля приймальної комісії ми випадково зустрілися з деканом транспортного факультету «Промисловий транспорт» Борисом Федоровичем Брагіним. Він повів нас до себе на кафедру, показав навчальні аудиторії, лабораторії, стенди, розповів про перспективи тоді ще нової спеціальності — трубопровідний транспорт. Закінчив Борис Федорович свою розповідь словами: «Транспорт — це рух, а рух — життя». Ці слова вченого й викладача і визначили мій вибір, а надалі й наукову долю.

Учитель. «Щоб бути хорошим учителем, потрібно любити свій предмет, і любити тих, кому викладаєш». (В. Ключевський).

Звичайно, першорядну роль у вихованні професійної особистості відіграє вчитель. Характерною рисою вчителя є удосконалене знання предмета й уміння не лише зацікавити студента, але й змусити його полюбити цей предмет. Такими вчителями були й назавжди залишаються в моїй пам'яті: А. О. Григор'єва — хімія; Е. В. Александров — інженерна геодезія; Г. Г. Потапенко — політекономія; М. Ф. Смирний — електротехніка; Н. А. Пительгузов — організація перевезень на промисловому транспорті; В. І. Куценко — автомобільні дороги й автотранспорт; В. О. Закорецький — залізничні колії й рухомий склад; Н. П. Костюков — складське господарство; Б. І. Лісовий — комплексна механізація й автоматизація вантажно-розвантажувальних робіт і багато інших.

Заняття у вузі різко відрізнялися від шкільних, адже викладачі ставилися до нас як до дорослих людей, вимогливо.

Але не лише навчання «зігрівало» наші серця. Ми активно займалися спортом. Із задоволенням відвідували футбольну секцію, яку й зараз веде Володимир Миколайович Гордієнко. Пригадуються змагання з волейболу, баскетболу й футболу за збірну транспортного факультету, інституту, змагання на першість області з хокею.

Студентські роки запам'яталися не лише аудиторними заняттями, роботою із книгами вдома й у бібліотеці. Це також веселі вечірки й суботники. Це й радісні зустрічі із друзями, поїздки на сільгоспроботи в колгоспи й радгоспи. І як буває серед студентів, там я познайомився зі своєю майбутньою дружиною, тоді ще студенткою групи Т-583 транспортного факультету.

Наставник. «Довгий шлях настанов, короткий і переконливий шлях прикладів». (Листи Луцилію).

Наставник — мудра, справедлива й безкорислива людина, поради й допомога якої дозволяють сміливо йти по життю, уникаючи доленосних помилок.

Моїм першим наставником в інституті став куратор нашої студентської групи Віталій Павлович Литовченко. Це людина найвищого професіоналізму й принциповості. Він був не лише неперевершеним методистом, а й добрим порадником, старшим товаришем. Назавжди залишаться в пам'яті його слова, звернені до молодих викладачів: «Щоб навчитися вчити студентів, потрібно мінімум п'ять років. У перші два роки ти допускаєш багато помилок. У наступні три — навчаєшся разом з ними. І лише потім починаєш навчати їх». Його вже немає з нами, але дотепер його конспекти й методичні вказівки служать багатьом із нас наочним

НОСКО Павло Леонідович

Випускник Ворошиловградського машинобудівного інституту за спеціальністю «Промисловий транспорт» (1982 р.)

Проректор із науково-педагогічної роботи Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.
Доктор технічних наук, професор.
Відмінник освіти України

© Видавничий Центр «Логос Україна»
http://www.logos.biz.ua

прикладом, уроком акуратності й методичного професіоналізму.

Геннадій Павлович Жарков — людина виняткової порядності. Його любов до предмета «Теоретична механіка» передавалася й нам. Завдяки йому я брав участь і посів третє місце на загальноінститутській олімпіаді з теоретичної механіки. Разом із ним підготував першу в житті наукову доповідь на тему «Відцентрові кульові млини», з якою виступив на студентській науково-технічній конференції.

Азів науково-технічної творчості на старших курсах навчав нас Григорій Іванович Нечаєв — тоді ще доцент кафедри, дослідник і винахідник. Він читав дисципліну «Основи технічної творчості», навчав нас наукових підходів і прийняттю творчих наукових рішень.

Під керівництвом і у співавторстві з Г. І. Нечаєвим я вперше оформив і одержав перші два авторські свідоцтва на винаходи.

Мої наставники й учителі прищепили мені любов до механіки й допомогли розкритися моїм здібностям до творчості. Наслідуючи їхній приклад, я захопився дослідницькою роботою і разом із червоним дипломом спеціаліста промислового транспорту отримав почесний диплом «За виявлену схильність до науково-дослідної роботи, за активну й плідну участь в інститутському студентському науково-технічному товаристві». На той час (а я вірю, що він ще повернеться) почесний диплом давав переважне право в розподілі молодих спеціалістів при вступі в аспірантуру і враховувався як рекомендація для роботи в науково-дослідних лабораторіях заводу, інституту, конструкторських і технологічних бюро.

Не можу не згадати людину, яка зіграла ключову роль у моїй науковій долі й долі мого старшого брата. Це — Валентин Миколайович Гончаров, колосальна енергія й цілеспрямованість якого не знають меж. Він уміє вирішувати будь-які питання, і в кожному з них бачить далі, ширше й глибше за інших. Завдяки його мудрим порадам і діям мій старший брат і я змогли присвятити себе науково-дослідній діяльності. З легкої руки наставника В. М. Гончарова мій брат Носко Андрій Леонідович і досі живе в Москві, працює провідним доцентом кафедри «Підйомно-транспортні машини» МВТУ ім. М. Е. Баумана й готує до захисту докторську дисертацію.

Керівник. «Хороше керівництво полягає в тому, щоб стимулювати людей до досягнення найвищого рівня, пропонуючи їм можливості, а не обставини». (Д. Хейдер).

Здобута в інституті освіта дозволила мені поїхати за цільовим направленням вузу спочатку на стажування, а згодом і в аспірантуру до Москви й там, у МВТУ ім. М. Е. Баумана, захистити кандидатську дисертацію «Автомобілі й трактори». Навчання в аспірантурі одного з найвідоміших вузів колишнього Радянського Союзу дозволили остаточно визначити мою подальшу долю, пов'язавши її з наукою і викладацькою діяльністю. Робота над дисертацією під керівництвом професора Миколи Федоровича Бочарова залишила незабутні враження про нього як про наукового керівника й дослідника. Отримані за роки навчання знання знадобилися й на стажуванні в Японії у лабораторії прикладної математики Інституту індустріальних наук Токійського університету. Під мудрим керівництвом професора Накагіри я займався розробкою нових методів і підходів до вирішення завдань оптимального проектування в галузі механіки деформувальних твердих тіл.

Дослідження, проведені в галузі синтезу раціональних конструкцій машин і механізмів, лягли в основу моєї докторської дисертації, виконаної на кафедрі «Машинознавство» під керівництвом професора Олександра Леонідовича Голубенка, талановитого вченого, вимогливого педагога. Завдяки його енергії, широті мислення й далекоглядності наш університет міцно завоював провідні позиції не лише серед вузів регіону, а й усієї України. Я глибоко вдячний Олександру Леонідовичу за виявлену мені довіру й можливість реалізації накопиченого наукового та творчого потенціалу в нашому рідному Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля. Працюючи завідувачем кафедри, проректором із науково-педагогічної роботи й вирішуючи навчальні, наукові та організаційні питання, розумієш всю відповідальність за долю наших студентів, випускників і весь рідний університет.

Не можу в переддень 90-річчя університету не сказати кілька добрих і теплих слів про свою кафедру, на якій працюю вже 23 роки, — «Машинознавство», до складу якої увійшли дві найстаріші кафедри університету «Теорія механізмів і машин» і «Деталі машин». Очолювали їх у різний час відомі вчені й методисти: професори О. П. Павленко, В. М. Севрюк, В. П. Шишов, доценти О. О. Хлус, П. В. Сергєєв, О. М. Ахтямов, Д. Г. Станько, С. З. Шевченко. За всі ці роки на кафедрі була створена потужна лабораторна база, оснащена сучасними технічними засобами навчання, склалися наукові напрямки з теоретико-експериментального дослідження деталей і вузлів машин і механізмів.

За період із 1962 р. кафедра підготувала понад 40 тис. студентів, які опанували сучасні методи розрахунку й конструювання механізмів і деталей машин. В її аспірантурі й докторантурі навчалося понад 35 кандидатів і 7 докторів технічних наук. Опубліковано більш ніж 900 статей і 18 монографій, видано 19 навчальних посібників і 149 методичних розробок, отримано 160 авторських свідоцтв СРСР і патентів України на винаходи. Були виконані госпдоговірні роботи обсягом понад 4,5 млн грн. з економічним ефектом понад 10 млн грн.

Зараз на кафедрі працюють 4 доктори технічних наук, професори, 12 кандидатів технічних наук, 2 асистенти. На ній створені й функціонують 8 спеціалізованих аудиторій, комп'ютерний клас, 2 навчально-наукові лабораторії, музей інноваційних розробок, наукові школи з багатопараметричного синтезу передач зчепленням (професори В. П. Шишов, М. Л. Утутов), надійності й довговічності техно-

© Видавничий центр «Логос Україна»
http://www.logos.biz.ua

логічних машин і механізмів (професори П. Л. Носко, В. О. Бєлодєдов). Працює науковий семінар із захисту кандидатських і докторських дисертацій за спеціальністю «Машинознавство».

Кафедра підтримує і розвиває міжнародні зв'язки з навчальними й науковими центрами: Токійський університет (Токіо, Японія); Каліфорнійський університет (Мерсед, США); університет ім. А. Насера (Конакрі, Гвінея); національний університет легкої промисловості (Бумердес, Алжир). Викладачі кафедри: доктор технічних наук, професор В. О. Бєлодєдов, кандидат технічних наук, доцент В. Е. Брешев, кандидат технічних наук, доцент В. В. Бурко, кандидат технічних наук, доцент М. І. Величко, кандидат технічних наук, доцент А. М. Каплун, доктор технічних наук, доцент О. П. Коропов, асистент В. М. Мальков, кандидат технічних наук, доцент О. О. Муховатий, доктор технічних наук, професор П. Л. Носко, кандидат технічних наук, доцент С. Ю. Сапронова, кандидат технічних наук, доцент В. В. Ставицький, кандидат технічних наук, доцент П. М. Ткач, доктор технічних наук, професор М. Л. Утутов, кандидат технічних наук, доцент П. В. Філь, асистент Л. М. Чокнадій, кандидат технічних наук, доцент С. В. Шевченко, доктор технічних наук, професор В. П. Шишов, кандидат технічних наук, доцент В. Е. Шисман беруть активну участь у спільних міжнародних науково-практичних конференціях і симпозіумах (Україна, Чехія, Польща, США, Алжир, Японія).

Велике бачиться здалеку. І, звичайно, посада проректора з науково-педагогічної роботи відкриває зовсім інші горизонти й ставить завдання вищого рівня. Це — координація робіт з організації навчального процесу студентів магістратури (другий цикл) університету, відповідно до вимог Болонської декларації; вдосконалення системи керування розвитком освіти в університеті; впровадження системного підходу до формування спектра освітніх програм. Ці й інші завдання, що випливають із головної стратегічної мети, сформульованої ректором О. Л. Голубенком (підготовка високоосвічених фахівців, здатних працювати в умовах конкуренції при входженні України до світового співтовариства), мають стратегічну спрямованість, викликану змінами умов функціонування вузів в епоху світової економічної кризи, політичної нестабільності на тлі демографічного спаду.

Вирішення поставлених завдань вимагає системного підходу. Для цього необхідно:

1. Забезпечити розвиток і вдосконалення інноваційних освітніх технологій із використанням принципів багаторівневої освіти: це довузівська підготовка, базова вища освіта (бакалавр, фахівець, магістр), післявузівська освіта (аспірант, докторант), додаткова освіта (друга вища освіта, підвищення кваліфікації, професійна перепідготовка, додаткова кваліфікація). Це дозволяє створити гнучку систему узгодження освітніх програм різного рівня, що забезпечує розширення доступу до різних рівнів освіти.

2. Розширити спектр освітніх програм, які найповніше відповідають сучасним вимогам ринку освітніх послуг і ринку праці. Здійснення моніторингу потреб і визначення пріоритетних напрямків і рівнів підготовки й перепідготовки кадрів, дозволяє забезпечити 100% працевлаштування бакалаврів, магістрів і фахівців на підприємствах, в установах і організаціях; сприяти відкриттю нових напрямків підготовки бакалаврів, фахівців і магістрів, затребуваних у регіоні на ринку праці; підготувати й підвищити відсоток магістрів від загальної кількості випускників.

3. Впроваджувати інноваційні форми й методи навчання, що дозволить підсилити роль самостійної роботи студентів і вдосконалити контроль знань студентів на всіх етапах навчання на основі інформаційно-комунікаційних технологій, скоротити в навчальних планах обсяг аудиторних занять.

4. Впроваджувати систему освітнього маркетингу й реклам PR-політики університету, що дозволить підсилити позиції й підвищити статус університету в галузі освітньої діяльності на регіональному, республіканському і міжнародному рівнях; продовжити роботу з удосконалювання освітнього бренду університету.

5. Розвивати й удосконалювати системи керівництва якістю освіти. Забезпечити проведення регулярних внутрішніх і зовнішніх аудитів якості освітніх програм і навчальних дисциплін із можливістю подальшого аналізу результатів.

Це дозволить:

– суттєво вдосконалити механізм забезпечення якості навчання й контролю знань студентів відповідно до вимог Болонської декларації й концепції забезпечення якості освіти;

– вчасно аналізувати фактичний рівень освітньої діяльності й вносити пропозиції з її вдосконалення;

– забезпечити абсолютну успішність і якість навчання студентів на рівні вимог ГАК України.

Таке комплексне вирішення поставлених завдань дасть можливість Східноукраїнському національному університету імені Володимира Даля динамічно розвиватися і залишатися провідним центром освіти, науки й культури як в Україні, так і за її межами.

Післямова

Сьогодні, з позиції прожитих років, якби все почати спочатку, я із задоволенням пройшов би цей цікавий творчий шлях — шлях навчання через усе своє життя.

Я — патріот нашого Далівського університету. У ньому навчалися й отримали дипломи з відзнакою за спеціальністю «Підйомно-транспортні машини» мій брат О. Л. Носко і моя дружина О. М. Носко, працювали й працюють мої наставники, друзі й колеги, у ньому навчалися і навчаються мої діти і, сподіваюся, навчатимуться онуки.

Слава тобі, мій рідний університете!

Слава тобі, наша alma mater!

© Видавничий центр «Логос Україна»
http://www.logos.biz.ua